

NOTAT

Til Folketingets Europaudvalg

30. august 2007

Notatet fremsendes også til Folketingets Kulturudvalg

Grundnotat om Kommissionens hvidbog om sport

KOM (2007) 391

1. Resumé

Kommissionen har den 11. juli 2007 vedtaget en hvidbog om sport, som er Kommissionens bud på en samlet tilgang til sportsområdet fremover. Hvidbogen er et resultat af hidtidige erfaringer på sportsområdet i Europa, herunder det uformelle sportssamarbejde blandt medlemslandene, samt af en lang række høringer af interessenter inden for sportsverdenen.

Kommissionen tager udgangspunkt i sportens samfundsmæssige betydning, økonomiske dimension samt sportens organisering og fremlægger en handlingsplan, der søger at adressere en række problemstillinger, herunder hensyntagen til sportens særlige kendetegn, god forvaltningsskik inden for professionel sport, dopingbekæmpelse, sportens finansiering, dataindsamling vedr. sportsområdet, fedmebekæmpelse, integration af sport i uddannelses- og videreuddannelsespolitikker.

Med hvidbogen giver Kommissionen en lang række forslag til konkrete initiativer, som Kommissionen i de kommende år vil søge at fremme og støtte i deres arbejde med idrætsrelaterede aktiviteter. Kommissionens initiativer, som involverer både medlemsstaterne og idrættens organisationer, respekterer dog fuldt ud idrættens særegne og autonome status i Europa. Kommissionen ønsker, at hvidbogen skal diskuteres bredt i hele EU.

2. Baggrund

Det er en kendsgerning, at idrætten spiller en stadig større social og økonomisk rolle i Europa. Samtidig er Kommissionen af den opfattelse, at idrætten yder et betydeligt bidrag til EU's strategiske mål om solidaritet og velstand.

Idrætten er i dag ikke direkte traktatfastsat men er omfattet af mange forskellige bestemmelser i EF-traktaten. Området har derfor både været genstand for domme afsagt af EF-Domstolen og afgørelser truffet af Kommissionen.

Endvidere eksisterer der et uformelt samarbejde på idrætsområdet både blandt EU's sportsministre og på embedsmandsniveau, der har givet mulighed for at drøfte fælles problemstillinger på området.

Forud for hvidbogen har Kommissionen fået udarbejdet en konsekvensanalyse¹ af idrætten i Europa. Analysen indeholder bl.a. forskellige høringer af både statslige og ikke-statslige interessenter inden for idrætsområdet. I analysen findes også en gennemgang af rapporter og undersøgelser på idrætsområdet, som tilsammen giver et billede af de hidtidige erfaringer med idrætsarbejdet i Europa.

Kommissionens konsekvensanalyse når frem til, at et nyt EU-initiativ på idrætsområdet bør sigte mod at opstille strategiske mål for idrættens rolle i Europa. Et nyt EU-initiativ bør skabe en debat om konkrete problemstillinger inden for idrætten og gøre idrætten mere synlig i de beslutningsprocesser, der foregår i EU.

Kommissionen vurderer på den baggrund, at der inden for de nuværende retlige og politiske rammer for idrætten i Europa er flere forskellige muligheder for at følge op på konsekvensanalysen. Som det mest vidt gående kunne man træffe regulerende foranstaltninger for bestemte problemer og dermed sikre, at der bliver taget større hensyn til idrætten i EU's forskellige politikker og programmer. En mindre vidtgående mulighed kunne være at udarbejde en grøn- eller hvidbog, og endelig kunne man lade de nuværende ordninger inden for idrætsområdet fortsætte som i dag.

Kommissionen besluttede på baggrund af konsekvensanalysen at lave en hvidbog. Valget faldt på en hvidbog ud fra den betragtning, at et sådant ikke-bindende instrument bedst lever op til konsekvensanalysens mål og ønsker og samtidig er mest omkostningseffektiv. Kommissionen vurderede, at med en hvidbog, der indeholder en handlingsplan med konkrete tiltag på de vigtigste områder, vil Kommissionen, i fuld respekt for idrættens uafhængighed og kompetencefordelingen på idrætsområdet i Europa, kunne samle de mest effektive tiltag inden for idrættens område.

Med hvidbogen er det første gang, Kommissionen behandler idrætsrelaterede spørgsmål bredt.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant, da der er tale om en hvidbog.

Idræt er ikke direkte traktatfastsat, men en lang række bestemmelser i traktaten har indvirkning på sporten, herunder bestemmelser inden for indre marked, konkurrence, uddannelse, sundhed, ungdom mv.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

¹ *Commission Staff Working Document – Impact Assessment for the White paper on Sport – SEC (2007) 932.*

5. Formål og indhold

Kommissionens hvidbog om idræt har til formål at få belyst en række vigtige spørgsmål om EU-rettens anvendelse på idrætsområdet. Samtidig ønsker Kommissionen med hvidbogen at forelægge nogle yderligere idrætsrelaterede tiltag på EU-plan.

Kommissionen opstiller med hvidbogen nogle strategiske mål for idrættens rolle i EU. Hvidbogen er samtidig tænkt som et instrument til at rejse debat om bestemte konkrete spørgsmål som f.eks. dopingbekæmpelse og bedre folkesundhed i EU. Målet for Kommissionen er at gøre idrætten mere synlig i EU's beslutningsprocesser og samtidig øge befolkningens bevidsthed om de behov og særlige forhold, der kendetegner idrætten.

Hvidbogen ændrer imidlertid ikke på, at idræt fortsat vil være et nationalt anliggende, men Kommissionen ønsker at støtte og fremme fælles europæiske initiativer på idrætsområdet. Hvidbogen ændrer heller ikke på, at det fortsat er anerkendt fra både EF-Domstolens og Kommissionens side, at der skal tages hensyn til idrættens særlige kendetegn. Et eksempel herpå er de særlige forhold omkring regler for konkurrencer, der på grund af det legetime formål ikke er i strid med EU's konkurrenceregler. Samtidig understreges det i hvidbogen, at Kommissionen anerkender idrættens uafhængighed i Europa.

Hvidbogen behandler en række problemstillinger inden for tre hovedområder; idrættens rolle i samfundet, idrættens økonomiske aspekter og idrættens organisering. Kommissionen giver inden for hvert af de tre hovedområder sit bud på, hvilke konkrete indsatser der bør iværksættes, og de 53 konkrete forslag til initiativer er samlet i en handlingsplan kaldet "Pierre De Coubertin"². Inden for hvert af de tre hovedområder grupperer initiativerne sig inden for følgende områder:

Idrættens rolle i samfundet

- *Bedre folkesundhed gennem fysisk aktivitet*, bl.a. anbefaler Kommissionen, at det nationale samarbejde på ministerniveau mellem sundheds-, uddannelses- og idrætssektoren styrkes. Ligeledes vil Kommissionen gøre sundhedsfremmende fysisk aktivitet til en af hjørnestenene i sine tiltag på idrætsområdet samt tage hensyn til fysisk aktivitet i forskellige EU programmer.
- *Fælles bekæmpelse af doping* med fokus på retshåndhævelsen og på sundhed og forebyggelse. Kommissionen anbefaler, at medlemslandene behandler handel med ulovlige dopingmidler på samme måde som handel med narkotika. Samtidig støtter Kommissionen oprettelsen af et netværk af medlemslandenes nationale antidopingorganisationer.
- *Styrkelse af idrættens rolle på uddannelsesområdet*, Kommissionen opfordrer til, at idræt og fysisk aktivitet understøttes som led i forskellige politiske initiativer inden for almen uddannelse og erhvervsuddannelse. Kommissionen vil også indføre en mærkeordning til skoler, der har særlig fokus på fysikaktivitet i skole-

² *Commission Staff Working Document – Action Plan "Pierre De Coubertin" - Accompanying document to the White Paper on Sport – SEC (2007) 934*

miljøet. Endelig ønsker Kommissionen at sætte fokus på unge sportsfolks mulighed for uddannelse sideløbende med sportskarrieren.

- *Fremme af frivilligt arbejde og aktivt medborgerskab gennem idræt*, Kommissionen vil bl.a. iværksætte en europæisk undersøgelse om frivilligt arbejde inden for idræt, ligesom Kommissionen vil understøtte breddeidrætten og søge at fremme unges frivillige arbejde inden for idræt i forskellige EU-programmer.
- *Idrættens potentiale for social integration og lige muligheder*, Kommissionen foreslår bl.a., at tiltag der kan fremme den sociale integration gennem idræt samt tiltag til bekæmpelse af forskelsbehandling inden for idrætten understøttes inden for forskellige EU-programmer og politikker. Samtidig vil Kommissionen sætte fokus på handicapidræt og understøtte medlemslandenes tiltag på dette område, og endelig vil Kommissionen fremme ligestillingsaspektet mellem mænd og kvinder i idrætten inden for de nuværende EU-rammer om ligestilling.
- *Styrket forebyggelse og bekæmpelse af racisme og vold* i forbindelse med idrætsbegivenheder. Kommissionen vil fremme og støtte dialogen med medlemsstaterne og de øvrige berørte parter. Derudover vil Kommissionen iværksætte en række tiltag med fokus på vold og racisme, bl.a. en undersøgelse af mulighederne for nye retsinstrumenter til forebyggelse af uroligheder ved idrætsbegivenheder, afholdelse af en konference om emnet og endelig fremme forebyggelse og bekæmpelse af vold og racisme inden for idræt gennem forskellige EU-programmer.
- *Formidling af europæiske værdier til andre dele af verden*, bl.a. vil Kommissionen fremme integreringen af idræt i EU's udviklingspolitik. Ligeledes er Kommissionen bevidst om, at det er vigtigt for medlemslandenes muligheder for tiltrækning af internationale idrætsbegivenheder, at visum- og immigrationsprocedurer for især eliteudøvere fra tredjelande er hurtige og smidige. Derfor vil Kommissionen tage særlige hensyn til idrætssektoren ved gennemførelse af nye regler på dette område.
- *Fremme af en bæredygtig udvikling* gennem tilrettelæggelse af idrætsbegivenheder, så de er miljømæssigt bæredygtige. Kommissionen vil i den forbindelse fremme og støtte aktiviteter, der sikrer en miljømæssig bæredygtig afvikling af idrætsbegivenheder i Europa.

Idrættens økonomiske aspekter

- *Udvikling af en evidensbaseret idrætspolitik*, Kommissionen vil i samarbejde med medlemsstaterne søge at udvikle en metode til at måle idrættens økonomiske betydning, og samtidig vil Kommissionen undersøge idrætssektorens direkte og indirekte bidrag til Lissabon-dagsordenen. Endelig vil Kommissionen være organisator for en udveksling af erfaringer i forbindelse med afholdelse store idrætsbegivenheder.
- *Et mere solidt grundlag for offentlige tilskud til idræt*, herunder en opfordring fra Kommissionen til medlemslandene om at overveje, hvordan man bedst kan bevare og udvikle en holdbar finansieringsmodel for den langsigtede støtte til idrætsorganisationerne. Kommissionen vil iværksætte en undersøgelse af finansieringen af breddeidrætten i medlemslandene, som et bidrag til overvejelserne

om den fremtidige finansiering af idrætten. Samtidig vil Kommissionen støtte bevarelsen af de særligt nedsatte momssatser for idræt.

Idrættens organisering

- *Fri bevægelighed og nationalitet*, som specielt giver problemer i forhold til landshold. Med udgangspunkt i Kommissionens accept af særlige forhold for idrætten i forhold til f.eks. udvælgelse af deltagere til landshold og begrænsning af deltagerantal ved konkurrencer opfordrer Kommissionen medlemslandene til inden for idrætsområdet at bekæmpe enhver form for forskelsbehandling på baggrund af nationalitet. Kommissionen vil samtidig iværksætte en undersøgelse af udenlandske statsborgeres adgang til nationale individuelle konkurrencer.
- *Spilleragenter* er et område med øget aktivitet. For at kunne vurdere om der er behov for en EU-indsats på området, vil Kommissionen gennemføre en konsekvensanalyse for at få et klart billede af spilleragenternes virksomhed i EU.
- *Beskyttelse af mindreårige* vil Kommissionen foreslå, at medlemslandene i samarbejde idrætsorganisationerne udbreder kendskabet til i form af oplysning, erfaringsudveksling og udarbejdelse af minimumsstandarder.
- *Korruption, hvidvaskning af penge og anden form for økonomisk kriminalitet* inden for idræt vil også fremover være under overvågning af Kommissionen for bl.a. at sikre gennemførelse af EU-lovgivning på området.
- *Licensordninger for klubber* på europæisk og nationalt plan anerkendes af kommissionen som et vigtigt element i forhold til fremme af gode styreformer inden for sport. Derfor ønsker Kommissionen at fremme en dialog med idrættens organisationer om indførelse af licensordninger både på nationalt og europæisk plan.
- *Medier*, Kommissionen vil også fremover understøtte, at borgerne har ret til information om og transmission af idrætsbegivenheder, som er af væsentlig samfundsmæssig interesse eller betydning. Samtidig anerkender Kommissionen, at det er vigtigt, at medieindtægterne fordeles retfærdigt mellem klubberne, og Kommissionen henstiller til, at man tager de såkaldte solidaritetsordninger i betragtning i de enkelte medlemslande.

Videre proces

Kommissionen vil, gennem en struktureret dialog med forskellige parter på idrætsområdet herunder europæiske specialforbund og nationale paraplyorganisationer, følge op på de initiativer, som er foreslået i hvidbogen. Samtidig vil Kommissionen over for medlemslandene følge op på hvidbogen gennem en intensivering af det eksisterende uformelle idrætssamarbejde mellem medlemslandene og Kommissionen.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om hvidbogen.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Hvidbogen har ikke i sig selv konsekvenser for dansk ret. Med en hvidbog er der tale om et ikke bindende instrument, hvor Kommissionen fremlægger en detaljeret politik til drøftelse og politisk afgørelse.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Hvidbogen medfører ikke i sig selv væsentlige statsfinansielle, administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget.

9. Høring

Meddelelsen er sendt i høring hos følgende interessenter inden for idrætten:

Anti Doping Danmark, Center for Idræt på Århus Universitet, Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund v. centerleder Bjarne Ibsen, Copenhagen Business School, CVU Sønderjylland, Danmarks Idræts-Forbund, Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger, Danske Spil, Dansk Firmaidrætsforbund, Dansk Handicap Idrætsforbund, Dansk Skoleidræt, Hestevæddeløbssportens Finansieringsfond, Idrætsfonden Danmark, Idrættens Analyseinstitut, Institut for Idræt på Kbh. Universitet, Institut for Idræt og Biomekanik Syddansk Universitet, Kommunernes Landsforening, Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning, Lokale- og Anlægsfonden, Motions- og Ernæringsrådet, Play the Game, Professor i intern medicin Bente Klarlund Pedersen og Team Danmark.

Der er høringsfrist d. 1. oktober 2007.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen forholder sig positiv over for at drøfte de i hvidbogen foreslåede mulige konkrete indsatser. De foreslåede initiativer ligger i god forlængelse af hidtidige indsatser og drøftelser om idrætsområdet både nationalt og i EU-regi. Regeringen finder derfor, at hvidbogen udgør et relevant og nyttigt grundlag for den videre drøftelse af idrætsområdet i EU.

Regeringen vil tilstræbe, at den fortsatte behandling af idræt i EU-regi i lighed med andre områder respekterer kompetencefordelingen mellem medlemsstaterne og Fællesskabet, samt at behandlingen af de forskellige forslag, der spænder over mange forskellige politikområder, finder sted i eller efter behørig inddragelse af relevante rådsarbejdsgrupper, således at eksisterende samarbejdsformer respekteres.

Med hensyn til den økonomiske dimension af idrætten er det regeringens holdning, at en diskussion af hvidbogens økonomiske aspekter ikke må have indvirkning på den form for finansiering af idrætten, som man har valgt i Danmark.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Hvidbogen forventes ikke at blive behandlet i formelt rådsregi.

Hvidbogen har i juli 2007 været præsenteret på et uformelt sportsdirektørmøde (i embedsmandsregi), hvor hvidbogen generelt blev modtaget positivt af medlemslandene. Der foreligger endnu ikke oplysninger om yderligere EU-drøftelser om hvidbogen.

12. Tidligere forelæggelse for folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.